

Input NOC*NSF commissiedebat sportbeleid 30 juni 2026

We weten allemaal wat sport en bewegen oplevert. Gezondere mensen, sterkere buurten, vitale arbeidsmarkt, verbinding. Het kabinet heeft duidelijke ambities: een gezonde generatie en een weerbare samenleving. Maar in beleid en budgetten blijft sport achter. Het debat gaat te vaak over de korte termijn, terwijl de basis van de sport onvoldoende wordt versterkt. Zonder structurele keuzes en stevige inbedding blijft de impact van sport onbenut.

Dit kan en moet anders! Richting Prinsjesdag is dit commissiedebat hét moment om te kiezen voor de lange termijn. Voor structurele investeringen en een sterke basis voor sport.

1. Structurele verankering van sport

Met het wegvallen van het Sportakkoord II dreigt een cruciaal fundament onder de Nederlandse sportinfrastructuur te verdwijnen. Juist nu de samenwerking binnen de sport en lokaal met gemeenten, onderwijs, welzijn en zorg aantoonbaar is versterkt, ontstaan er onzekerheden over continuïteit en financiering.

De evaluatie van Berenschot¹ laat zien dat het Sportakkoord II werkt: inzet van sportadviseurs, investeringen in verenigingen en scholing van trainers hebben samenwerking en ondersteuning versterkt. Tegelijkertijd is de vooruitgang nog onvoldoende structureel verankerd. Veel van de opgebouwde kennis, netwerken en ondersteuningsstructuren zijn afhankelijk van tijdelijke middelen en dreigen weg te vallen.

Daarom de duidelijke oproep: **borg de resultaten met structureel beleid en duurzame financiering**. Op de lange termijn vraagt dit om verankering in een Sport- en Beweegwet, met een duidelijke rol voor het Rijk als stelselverantwoordelijke.

Op de korte termijn vraagt dit om duidelijke keuzes in het hier en nu. De extra middelen vanaf 2027 in het Coalitieakkoord staan niet in verhouding tot de terugloop in het budget (zie kader). Voor het vervolg op het Sportakkoord II ontstaat een direct knelpunt: de middelen voor de ontwikkeling van breedtesport via NOC*NSF vallen terug van €16,5 miljoen naar €8 miljoen. Er is dus **minimaal €8 miljoen extra nodig om de ondersteuning van verenigingen, professionals en vrijwilligers op peil te houden en de toegankelijkheid en betaalbaarheid van sport te vergroten. De financiële terugval gaat direct ten koste van goede opgeleide trainers, bestuurders en scheidsrechters en gelijkwaardige deelname aan sportaanbod voor kwetsbare en moeilijk bereikbare groepen. Dit raakt de kern van de verenigingssport.**

NOC*NSF brengt kennis en ambities samen en verbindt die met lokale behoeften. We werken daarbij nauw samen met sportbonden, gemeenten, sportclubs en maatschappelijke partners. Sportclubs worden beter ondersteund, landelijke en lokale netwerken zijn versterkt, drempels om te sporten zijn verlaagd en er is veel kennis opgebouwd rondom clubondersteuning, passend sportaanbod voor kwetsbare groepen, deskundigheidsbevordering en ruimte voor sport. Door kennis en ondersteuning goed te organiseren, versterken we de lokale uitvoering. Juist deze combinatie van landelijke expertise en lokale uitvoering is cruciaal voor de samenhang, kwaliteit en continuïteit in een versnipperde sector en voorkomt dat die versnippering leidt tot structureel marktfalen.

¹ Evaluatie Berenschot: [evaluatie-sportakkoord.pdf](#)

De kern is eenvoudig: zonder structurele financiering en een stevig beleidskader stagneert de ontwikkeling van de sportsector. Dat raakt direct sportverenigingen en de maatschappelijke waarde van sport. Het gaat ten koste van goed opgeleid kader, passend sportaanbod, gelijkwaardige deelname en een sociaal veilige en integere sportomgeving.

Juist nu liggen de keuzes op tafel. Richting Prinsjesdag en de Algemene Politieke Beschouwingen is dit hét moment om te kiezen voor structurele versterking van sport als basis voor een gezonder en sterker Nederland.

Wij roepen de minister op om:

- uiterlijk 1 augustus 2026 te komen met een **concreet voorstel voor een strategisch kader voor de ontwikkeling van breedtesport**, inclusief minimaal €8 miljoen extra/aanvullend aan middelen voor breedtesport via NOC*NSF en een heldere inrichting van governance en uitvoering, in samenwerking met sportpartners;
- uiterlijk 1 augustus 2026 **inzicht te geven in de inzet van de €33 miljoen in 2027 en structureel €50 miljoen per jaar daarna** en deze middelen gericht in te zetten voor de versterking van de sportsector, met focus op duurzame ondersteuning van de breedtesport (zie eerder punt), naast de BOSA;
- uiterlijk **1 december 2026 de rol van de Rijksoverheid als stelselverantwoordelijke te concretiseren in de contouren van de Sport- en Beweegwet**: kaderstellend in wet- en regelgeving en faciliterend in structurele randvoorwaarden en dit te verankeren in een Sport- en Beweegwet met duidelijke verbindingen naar andere domeinen binnen de Rijksoverheid.

Een terugval in de budgetten voor sport:

De afgelopen jaren stapelen de bezuinigingen en onzekerheden zich op:

- BOSA: van €80 miljoen in 2022 naar €23 miljoen in 2028
- SPUK: 10% korting, inclusief het loslaten van oormerking voor sport
- Financiering breedtesport via NOC*NSF: gehalveerd van €16,5 miljoen naar €8 miljoen per jaar
- Lokale sportakkoorden: van €10 miljoen jaarlijks naar €0
- Sociale veiligheid en integriteit: van €5,5 miljoen in 2025 naar €3,5 miljoen in 2027
- Kansspelbelasting: stijging met directe impact op de sportfinanciering

Tegelijk bestaat er grote onduidelijkheid over middelen voor de MOS, POS, Mulier Instituut, Kenniscentrum Sport & Bewegen, Sportinnovator en de Dopingautoriteit.

2. Zet sport in als versneller bij opgaven en transities

De rol van sport in Nederland verandert fundamenteel. Sport is niet langer alleen een doel op zich, maar ontwikkelt zich tot een maatschappelijke katalysator die bijdraagt aan de grote opgaven van deze tijd.

Meer sporters met meer sportplezier en -prestaties, mogelijk gemaakt door een sterke en toegankelijke sportstructuur, vormen de kern van het sportbeleid. Maar om de volle maatschappelijke waarde van sport te benutten, is een bredere en stevigere basis nodig. Sturen op sportdeelnamecijfers alleen doet daar geen recht aan.

Alleen in brede ecosystemen, waarin verbinding tussen domeinen actief wordt georganiseerd, kan de potentie van zowel top- als breedtesport volledig worden benut en kan sport blijvend bijdragen aan gezondheid, weerbaarheid, sociale cohesie, persoonlijke ontwikkeling, vitale arbeidsmarkt, inclusie en leefbare wijken.

Om deze beweging voor elkaar te krijgen, is een actieve interdepartementale rol van de minister van Sport noodzakelijk.

Bij deze opgaven en transities zijn wij een kansrijke verbinding met de sportsector:

Weerbaarheidsopgave (Ministeries van Defensie en JenV)

In een samenleving waarin weerbaarheid steeds belangrijker wordt, levert sport een directe bijdrage aan fysieke en mentale vitaliteit, maar ook aan gemeenschapszin, sociale cohesie. Sportclubs fungeren als ontmoetingsplekken en kunnen ook een rol spelen als noodopvanglocaties en informatievoorziening in crisissituaties. Daarmee dragen zij niet alleen bij aan individuele weerbaarheid, maar ook aan de paraatheid van gemeenschappen, van fitte reservisten tot sterke, verbonden buurten.

Zorgtransitie (Ministerie van VWS)

Sport en bewegen speelt een sleutelrol in de transitie van curatieve zorg naar preventie. Het maakt mensen gezonder en helpt hen langer vitaal en zelfstandig te blijven. Dit leidt tot minder overgewicht, een betere fysieke en mentale gezondheid en meer sociale verbondenheid. Sport vergroot bovendien de motivatie om breder aan leefstijl te werken. Daarmee is sport geen aanvulling op het zorgstelsel, maar een structurele pijler onder een houdbare en betaalbare zorg.

Arbeidsproductiviteit (Ministeries van SZW en EZK)

Door krapte op de arbeidsmarkt, vergrijzing en stijgend ziekteverzuim staat de inzetbaarheid van werknemers onder druk. Sport en bewegen draagt bij aan vitalere werknemers die minder vaak uitvallen, sneller herstellen en langer inzetbaar blijven. Daarmee is sport niet alleen een gezondheidsinstrument, maar ook een concrete investering in arbeidsproductiviteit en economische veerkracht.

Ruimte en klimaat (Ministeries van BZK, VRO en KGG)

Sport raakt direct aan de ruimtelijke -en klimaatopgaven. Sportvoorzieningen bieden kansen voor klimaatadaptatie, zoals vergroening, waterberging en multifunctioneel ruimtegebruik. Door (top)sportlocaties slim te benutten voor maatschappelijke functies, wordt deze efficiënter ingezet en de waarde van topsport versterkt. Tegelijk staat de ruimte onder druk door onder meer de woningbouwopgave. Structurele borging van ruimte voor sport en bewegen is daarom essentieel voor gezonde, leefbare wijken.

Jeugd (Ministeries van VWS en OCW)

Voor jongeren biedt sport een omgeving waarin zij zich breed ontwikkelen. Ze maken vrienden, bouwen zelfvertrouwen op, leren samenwerken, omgaan met regels en ontwikkelen weerbaarheid en veerkracht. Sport helpt hen om grenzen te verkennen, initiatief te nemen en om te gaan met winst en verlies. Daarmee levert sport een belangrijke bijdrage aan de persoonlijke en sociale ontwikkeling van de volgende generatie.

Sport draagt bij aan breed maatschappelijke opgaven

De conclusie is helder: de kracht van sport draagt bij aan bredere maatschappelijke opgaven. Zolang beleid verkokerd blijft en de opgaven op zichzelf staan, blijft die potentie onbenut. Dit vraagt om regie en samenhang. De minister van Sport heeft niet alleen een rol als verantwoordelijke voor sportbeleid, maar ook als **vertegenwoordiger van de maatschappelijke waarde van sport en regisseur van samenhang**: de verbinder tussen departementen en aanjager van de integratie van sport in andere opgaven.

Tegelijk ligt er ook een verantwoordelijkheid bij de sportsector zelf. De sector is bereid en in staat om deze rol te pakken, niet als aparte sector, maar als partner in maatschappelijke oplossingen. Sport kan en wil een plek zijn waar opgaven samenkomen. Voor elke bovengenoemde opgave werkt de sportsector aan een concrete propositie. Sport is een maatschappelijke succesformule; laten we die ten volle benutten.

Onze oproep aan de minister:

Doorbreek de verkokering binnen de Rijksoverheid en verbind maatschappelijke opgaven structureel met sport en bewegen, zodat sport een vanzelfsprekend onderdeel van de oplossing wordt.

Wij verwachten dat de minister:

- sport en bewegen **structureel agendeert** in interdepartementale overleggen;
- sport **vanaf de start** meeneemt in grote maatschappelijke opgaven;
- ministeries aanspreekt op **gezamenlijke benutting** van de sportinfrastructuur;
- inzichtelijk maakt waar die verbinding **wél en nog niet** tot stand komt.

3. Huidige actuele dossiers

We vinden het van belang dat in dit debat de aandacht uitgaat naar de lange termijn vraagstukken zoals hierboven beschreven. Maar natuurlijk zijn er ook actuele dossiers die de aandacht vragen. Er zijn drie actuele dossiers waarover we u graag nadrukkelijk over informeren.

I. BOSA en Revolverend Fonds

Het debacle rond de BOSA in januari laat zien dat de huidige aanpak tekortschiet. Verenigingen die investeren in accommodaties en materialen worden geconfronteerd met onzekerheid en uitgeputte regelingen, terwijl zij juist de basis vormen van een toegankelijke en betaalbare sector. Door fouten en onduidelijkheid in de uitvoering zijn zij nu de dupe. Dat is onwenselijk en onrechtvaardig.

Er is nu ook een fundamenteel scheve situatie ontstaan: de BOSA is een BTW-compensatieregeling voor verenigingen na aanpassing van Europese regelgeving. Dit is ongewijzigd, maar er wordt ieder jaar opnieuw gekort op de BOSA. De gevolgen hiervan liggen bij de verenigingen. Zij moeten blijven investeren in toekomstbestendige, duurzame en toegankelijke accommodaties, in lijn met de ambities van het Kabinet voor een toegankelijke sport, maar kunnen de btw niet verrekenen. Hiermee dragen ze feitelijk bij aan de staatskas. Dat moet anders; de staat moet verenigingen ondersteunen, niet andersom.

Dit vraagt om directe reparatie van deze scheve verhouding en van de regeling. Een kasschuif kan helpen om op korte termijn middelen vrij te maken en acute knelpunten op te lossen, maar alleen als deze bij Prinsjesdag wordt aangevuld met extra middelen voor 2027. Gebeurt dat niet, dan wordt het probleem slechts doorgeschoven naar 2027.

Daarnaast vraagt dit probleem om een structurele oplossing: een revolverend fonds dat zorgt voor continuïteit, voorspelbaarheid en meer impact per euro, aangevuld met een gerichte BOSA voor kleinere investeringen, zoals sportmaterialen.

Wij roepen de minister op om:

- **een taskforce** in te stellen voor de ontwikkeling van een revolverend fonds en deze te voorzien van een duidelijke opdracht, met betrokkenheid van de sportsector en relevante private partijen;
- uiterlijk in de **zomer van 2027 te besluiten over het revolverend fonds** en de implementatie te starten;
- de **BOSA kleiner en gericht in te richten**, bijvoorbeeld voor sportmaterialen en kleine verenigingen;
- waar nodig een kasschuif in te zetten en **aanvullende middelen** voor 2027 bij Prinsjesdag 2026 te borgen, zodat acute knelpunten worden opgelost en verenigingen worden geholpen.

II. Onafhankelijk Integriteitscentrum

De komst van een onafhankelijk Integriteitscentrum is van groot belang voor een sociaal veilige en integere sport. De Wet Integere Sport is momenteel in ontwikkeling. Nogmaals benadrukken wij dat NOC*NSF van mening is dat een gefaseerde invoering van de wet voor de ondernemende sport even onwenselijk als onuitvoerbaar is. Vanaf de start moet de wet gelden voor de gehele sportsector. Voor een integere sport is het niet van belang waar, wanneer of met wie je sport. Veiligheidswaarborgen zijn van belang voor iedereen die sport, ongeacht de plek, aanbieder of het niveau.

Een tweede punt is het belang van een solide financiële basis voor het nieuwe centrum, inclusief middelen voor laagdrempelige preventie dicht bij de sporter en het kader. Hierover bestaat nog onvoldoende duidelijkheid.

Wij roepen de minister op om:

- te borgen dat het onafhankelijke Integriteitscentrum via wetgeving geldt voor de **gehele sportsector**, zodat iedere sporter, vrijwilliger en professional zich veilig kan voelen;
- te zorgen voor een **solide en structurele financiële basis** voor het Integriteitscentrum, inclusief middelen voor laagdrempelige preventie dicht bij de sporter en het begeleidende kader.

III. Topsportersinkomen

Structurele investeringen zijn nodig om de kwetsbare positie van topsporters te verbeteren en een passend topsportersinkomen te realiseren. Het huidige stipendium-model sluit onvoldoende aan bij de realiteit van hedendaagse topsport. Topsport is een beroep dat volledige inzet vraagt, maar sporters niet voldoende financiële stabiliteit biedt. 59% van de topsporters geeft aan dat zij zich zorgen maken over hun financiële situatie².

NOC*NSF heeft, in afstemming met het ministerie van VWS, een nieuw model ontwikkeld waarin sporters zich volledig kunnen richten op hun prestaties en beschikken over passende financiële zekerheid. Dit model is een belangrijke stap naar een duurzaam en rechtvaardig topsportklimaat, waarin sporters zich volledig kunnen richten op hun prestaties en beschikken over de financiële zekerheid die daarbij hoort. Het model is klaar voor implementatie. Onvoldoende financiering gaat ten koste van de topsporters en de topsportprogramma's.

Daarom roepen wij de minister op om:

- Per 1 januari 2027 gefaseerd toe te werken naar **structureel €10 mln. extra topsportmiddelen in 2029** om de invoering van het nieuwe inkomensmodel mogelijk

Voor meer informatie:

Eibert Jongsma, Public Affairs NOC*NSF, 06-12999493, eibert.jongsma@nocnsf.nl

Ester Helthuis, Public Affairs NOC*NSF, 06-42441057, ester.helthuis@nocnsf.nl

² Tussen podium en onzekerheid: de financiële realiteit van de Nederlandse topsporter, onderzoek onder topsporters met een NOC*NSF topsportstatus: [onderzoeksverslag-tussen-podium-en-onzekerheid_hoge-res.pdf](#)